

Νικήτας Νηφάκος ή -άκης

Ιστορία της Μάνης όλης

[Όμορφη Μάνη]

Μεγάλο βουνό βρίσκεται απάνω στον Μορία,
στον τόπο της Λακωνικής, ωσάν την Πτερία,
Ταῦγετο τον έλεγαν οι παλαιοί Σπαρτιάτες
και Μακρυνόν τον λέγουσιν Ηλίαν οι Μανιάτες.
Είναι και άλλα περισσά βουνά μικρότερα του
από τον κάβο Ματαπιά έως εκεί κοντά του,
Σ' αυτά τα όρη φύγανε οι μαύροι οι Σπαρτιάτες
και είν' αυτοί που λέγονται την σήμεραν Μανιάτες.
Για να φυλάξουν την ζωήν και την ελευθερία,
έκτισαν χώρες και βουνά και περισσά χωρία.
Δεν ήτο φυσικόν σ' αυτούς να γίνουν σκλάβοι, δούλοι,
αλλά να είν' ελεύθεροι , γιατί δεν ήταν μούλοι,
αλλ' ήταν Σπάρτης γνήσια παιδιά τα καημένα
κ' ελεύθερα γεννήματα και καλομαθημένα.
Για τούτο χώρες έκτισαν στα όρη και χωρία
και ζουν έως σήμεραν εις την ελευθερία.
Ετούτων εγώ βούλομαι να γράψω ιστορία
και χώρες και τα ήθη τους , ιντράδες και χωρία.

Επτά και δέκα κ' εκατόν είν' όλα τα χωρία
όπου κρατούν τα άρματα και την ελευθερία.
Και μονομιάς δύσκολον είναι να ημπορέσω
να τα συγγράψω ακριβώς, αν δεν τα διαιρέσω

Και δια τούτο το λοιπόν , την Μάνη κάμνει χρεία
να την ξεχωρίσωμεν εις μέρην μόνο τρία.

Το μέρος τ' ανατολικόν λέγεται Κάτω Μάνη,
τα άλλα δύο , τα δυτικά, Έξω και Μέσα Μάνη.
Τώρα λοιπόν ας γράψωμεν διά το κάθε ένα
ιντράδες, χώρες, ήθη τους και όλα εν προς ένα.

Και πρώτα ν' αρχινήσωμεν δια την Κάτω Μάνη
όπου μπαμπάκι περισσόν και βελανίδι κάνει.
Και έχει χώρες τέσσαρες και τετραπλήν δεκάδα*
ιδού και τα ονόματα τα λέγομεν αράδα:

Τα Τζικαλιά, τους Καλονιούς , Παχιάνικα και Λάγια,
μεγάλη χώρα , εύμορφη,πολλά καλή και άγια,
Λιοντάκι, Δημαρίστικα, Δρυάλι και το Νύφι
και τα Κορογωνιάνικα, σαν κακομοίρα νύφη.
Γωνέα, Βάτα, Κότρωνας, και ένα Φλωμοχώρι
και τα Σκαλτζοτιάνικα και το Ριγανοχώρι.

Λουκάδικα και Κάβαλος, Χειμμάρα και Σκουτάρι,
ετούτο λάμπει στα λοιπά χωρία σαν φεγγάρι.

Βαχός και Παλιοκάλυβα, Παρασυρός , Καρέα
και Τζέροβα και Κρύο νερό, ψυχρό σαν το βορέα.

Σκυφιάνικα και Πολοβά και Σιδεροκαστρίτες,
Μηνιάκοβα, και το Κουκί και Πολυτζαραβίτες.

Ή Μαραθέα Μπάνιτζα, Σκαμνάκι και Νιοχώρι,
Πιλάλα, Τουρκατζιάνικα και το Καρβελοχώρι.

Ή Λίμνη και το Λίμπερδο, Τρίνησα και Μελίσσι

του Λάγιου, ο Αγερανός και το Μαραθονήσι.
Ετούτα είναι τα χωριά της Κάτω Μάνης όλα
και έναν αυθέντην τους γνωρίζουν τούτα όλα,
Τζανέτμπεη τον θαυμαστόν πώχτισε το Μελίσσι
και πολιτείαν εύμορφη εις το Μαραθονήσι.
Το γένος το παππουδικόν λέγεται Γρηγοράκης
και πατρική αξία του ήτον Καπετανάκης.

Πλην τώρα ας περάσωμεν και εις την άλλην Μάνη
και πάλιν ματαλέγομεν δια την Κάτω Μάνη.
Από την Κελεφά κ' εκεί , κατά την Καλαμάτα
Ζυγός, Μηλιά, Ανδρούβιστα και όλη η Ζαρνάτα
και έως την Αγία Σιών λέγεται Έξω Μάνη,
μετάξι, λάδι περισσόν και πρινοκόκκι κάνει,
Κλιεσούρες έχει φοβερές, λαγκάδια αγρία
και χώρες έχει θαυμαστές και δυνατά χωρία,
Σαράντα έξι είν' αυτά και χώρες και χωρία,
να τα ειπώ κατ' όνομα ετώρα κάνει χρεία.
Πηγάδια και Σέλιτζα, Μαντίνειες είναι δύο,
Τρικότζοβα και οι Δολοί και τούτοι πάλι δύο,
Βαρούσι, Κάμπος, Γαστιτζιές, ακόμη και η Μάλτα,
τα Μπρίντα και η Νεροβά είν' όλα στη Ζαρνάτα.
Τα Τζέρια και οι Κάλυβες, Ξεχώρι, Σκαρδαμούλα,
Προάσιον κασι Λιασινοβα και η Σαϊδόνα ούλα.
Αυτά και η Ανδρούβιστα και όλα τα πουλία
εις την ποδιάν βρίσκονται του Μακρινού Ηλία.
Από εδώ τώρα και μπρος θέλω να αρχινήσω

και του ζυγού του Μέλινγκου τις χώρες ν' αριθμήσω.
Ο Λεύκτρος είναι εμπροστά, παρέκει το Νιοχώρι
και Πύργος φοραδόπιστος ολόϊσια τ' ανηφόρι,
και απ' εκεί τα Ρίγκλια και του Μπαζίγου η χώρα,
Κοτρώνι πάλιν και Λοσνά και η μεγάλη χώρα
στη μέσην είναι του Ζυγού, Πλάτσα την ονομάζουν,
για τον πολύ τον πασπαλά που τρώγουν την θαυμάζουν
Και Νομιτζής ο άνομος παράνω και παρέκει
κ' εκεί κοντά Κατούφαρης ολίγον τι παρέκει
Λαγκάδα είναι παραμπρός και παρεκεί Πολιάνα
και παρακείε Βοίτυλος εις του βοριά τη μάνα.
Στην άκρη είν' η Κελεφά, αυτή και κάστρον έχει,
αλλ' όμως είναι έρημον και τίποτε δεν έχει.

Ετούτα είναι του Ζυγού και χώρες και χωρία
λοιπόν, και δια της Μηλιάς να είπουμε κάμνει χρεία
Κι ευθύς από την Ίζινα θέλω να αρχινήσω
και στις Θεούσες ν' ανεβώ να τις εσυργιανίσω,
να γράψω και την χώρα τους, Καστάνια τ' όνομα της,
κ' ευθύς να έβγω απ' αυτήν, να φύγω από κοντά της.
Να έλθω στην Αράχωβα την πολυξακουσμένη
εις ένα στριγκλολάγκαδον ευρίσκεται χωμένη.
Και απ' εκεί να έλθωμεν εις τους λυκοπατάδες
τους κατζικογιδόκλεφτες και νυκτοπερπατάδες*
να γράψωμεν την χώρα τους, των κατζικοφαγάδων
τρουπάδων, μουλαρόκλιπων και των γιδοφονιάδων.
Αυτή 'ναι τριουπόστατος και λέγεται Μηλέα

ως ένα κάρτον παρεκεί είναι κ'η Γαρμπελέα
Ετούτα είναι της Μηλιάς τα δυτικά χωρία,
τα άλλα είναι βορινά, στην πσινή μερία.
Μπροστά είν'η Καστάνιτζα, στις μάχες ξακουσμένη
και στην Τουρκίαν ακούγεται, ας είν'και μεθυσμένη.
Το Σελεγούδι το πωχό, τα Κόκκινα Λουρία,
ο Άγισο Νικόλαος και άλλα δυό χωρία*
Μαλτζίνα λέγεται το έν', Αρχοντικό το άλλο
και έως εδώ σώνονται, δεν είναι πλέον άλλο.

Η Έξω Μάνη κόβεται τέσσερες επαρχίες
και έχει πέντ'επισκοπές κ'επτά καπετανίες
Ζαρνάτας και Ανδρούβιστας και ένας στη Μηλέα
και ο Μαλτζίνης, του Ζυγού, δεν είναι άλλος πλέα.
Εις την Ζαρνάτα βρίσκονται δύο καπετανίες
ή να ειπώ καλύτερα πως είναι τυραννίες
Η μία στην Τρικότζοβα του Καπετάν Γιωργάκη
κ' η άλλη είναι στις Κιτριές του κυρ Κουμουντουράκη
και μια στην Ανδρούβιστα του καπετάν Τρουπάκη
και άλλη μια στον Ζυγό του καπετάν Χρηστάκη.
Και στη Μηλέα είναι τρεις και μόνο καπετάνοι
και άλλοι δυο βρίσκονται και εις την Κάτω Μάνη,
Κύβελος είναι στη Μηλιά, Ντουράκης στην Καστάνια,
Βενετσανάκης κάθεται εις την Μικρή Καστάνια.
Και τούτοι όλοι ξέρουσι για μεγαλύτερόν τους
και δια πρώτον αρχηγό και για καλύτερον τους
Τζανέτμπεην τον ήρωα, τον θαυμαστόν ανέρα,

πατρίδος στόλον στερεόν, των ορφανών πατέρα.
Στην Μάνην όλην πρέπει του και εις την Λακωνίαν
να είναι πρώτος αρχηγός, να εχ' ηγεμονίαν.
Γιατί είναι φιλόξενος, φιλόπατρις μέγας,
στην Μάνη κάμνει πράγματα που δεν τα έκαμ' άλλος.
Καμπάνα στο παλα'τι του σημαίνει βράδυ, γεύμα,
την είδα με τα μάτια μου, αυτό δεν είναι ψέμα
και όσοι την ακούουσι θαρρετικά πηγáινουν
και τρώγουν εις την τάβλα του και χορτασμένοι βγαίνουν
Πτωχούς και ξένους αγαπά, τον τόπο του φυλάττει
και τους κακούς τους κνηγά, τους λιώνει σαν αλάτι,
Και δια τούτο πείθονται γέροντες και νέοι
και όλ' η Μάνη εις αυτόν και οι καπεταναίοι,
έξω και μόνον απ' αυτόν τον κυρ Κουμουντουράκη
οπ' αγαπά στον τόπο τους να είναι σαν γεράκι
και τους πτωχούς να τυραννεί το πράγμα τους ν' αρπάξει
να τρώγη με την δόμνα του κι ο τόπος να στενάξει,
Και την λουπήν βουλήθηκε την Μάνη να υποτάξη,
να παίρνει και το λάδι της, ν' αρπάξει το μετάξι.
Και στην Μηλέαν ήλπιζε να μπη να τυραννήση,
να πάρη επαντόχαινε και το Μαραθονήσι.
Με την Τουρκιά παντόχαινε την Μάνη να τρομάξη
και όλα τα κουμάντα της για να τα υποτάξη.
Ασκέρι στεριάς ήφερε και στον γιαλό αρμάδα
και από την Ανδρούβιστα αρχίνησεν αράδα,
Αλλ' όμως τον απάντησαν ανδρειωμένοι νέοι
και φοβεροί του βγήκανε μπροστά καπεταναίοι,

Στην Σκαρδαμούλα σμίξανε , εκεί τον απαντήσαν
και σαν λιοντάρια απάνω του πηδήσαν.
Ο ένας έδιωχν'εκατόν, οι εκατό χιλίους
και τους ανεμοσκόρπισαν , τους έκαμαν αθλίους.
Και τρομαγμένος έφυγε με της στεριάς τ'ασκέρι
και στο γιαλό παράτησε τον μαύρο Σερασκέρη.
Και έτρεμεν η αρίδα του όσον να μπη στη βάρκα
και από την τρομάρα τους εγέμισε τη βάρκα.
Ετότες ο Τζανέτμπεης αν ήθελε θελήσει
να κινηθή ολίγον τι και να μην αμελήση,
ο Κουμουντούρος στις Κιτριές και μήτε στη Ζαρνάτα
δεν ημπορούσε να σταθή , μηδέ στην Καλαμάτα.
Αλλά το ματαπάθαινε , ματάβλεπε σκλαβία
καθώς τον εματάστειλε στο Μπάνιο με τη βία.
Αμή τόν ελυπήθηκε και ειπε , τι μας μέλλει,
αφήτε τον στον τόπο του να κάνη ότι θέλει.
Τοιαότ' είναι στα άρματα η Κάτω κ'Έξω Μάνη,
δια τους φίλους χάνεται και τους εχθρούς δαγκάνει.
Αλλά να μην εμάλωναν ο ένας με τον άλλον
και ο μικρός να γνώριζε να τιμά τον μεγάλο
και φόνοι να μη γίνονταν και κούρσοι και κλεψίες
και να μη εχαλούσανε και σπίτια κ'εκκλησίες,
Αλλά για την πατρίδα τους και την ελευθερία
ευθύς-ευθύς μονογνωμόν και τρέχουν σαν θηρία.
Αχ, αχ, Μανιάτες αδελφοί, να κάμνατ'ένα πράμα
κ'εγώ Μανιάτης γίνομουν , σας έδιδα και γράμμα
Να κάμνατε στον τόπο σας κανένα δυο σχολεία

αυτά να γέννουν ημπορούν με δίχως δυσκολία
Να μάθουν οι παπάδες σας και να ξεστραβωθούνε,
για να διδάσκουν τον λαόν να τον καθοδηγούνε,
να μάθουν τα κουμάντα σας να κυβερνούν τους άλλους
και οι μικροί να πείθονται στους πρώτους , τους μεγάλους,
και τότε να εβλέπατε με πόσην ευκολία
και κέρδος και ωφέλειαν σας δίδουν τα σχολεία
Να τιμηθή ο τόπος σας, χώρες να ησυχάσουν,
να ειρηνεύσουν τα χωριά και τα κακά να χάσουν,
να ακοσθήτε και εσείς παντού να τιμηθήτε
ειδέ και δεν θελήσετε , άμε να χαθήτε!
Κ' εγώ πολλά πικραίνομαι και φεύγω λυπημένος
και από την πατρίδα σας εβγαίνω πικραμένος.

Με λύπην άκραν στην ψυχή και στην καρδιά δειλίαν
πηγαίνω στα Θεούρια και στην Κακκαβουλίαν
να γράψω την πατρίδα τους, να μην χασομερήσω,
χωρία, χώρες, ήθη τους , ιντράδες να 'στορήσω.
Να αρχινήσω παρευθός , χωρίς αργοπορία,
είκοσι έξι είν' αυτά και χώρες και χωρία.
Η πρώτη είν' η Τζίμοβα, καλή χώρα, μεγάλη,
έχει και καπετάνιον ένα Μαυρομιχάλη
Και παραπάνω απ' αυτήν , κοντά στο ριζοβούνι
χωριον άλλο βρίσκεται και λέγεται Κουσκούνι,
Κριλιάνικα, Σκυφιάνικα, Πύργος, Χαριά, Δρυάλι,
Παλιόχωρα και ο Κρεμός κ' η Μπάμπακα η άλλη
Και άλλο Μπρίκι λέγουσι , Καφιόνα και Καρίνα,

Κουλούμι λέγουν έτερον και άλλον πάλι Μίνα
Η Κίττα η πολύπυργος κ'η Νόμια παρομοία,
Σταυρί και Κεχριάνικα και Κούνος άλλη μια,
Άνω και Κατώ Μπουλαριοί, το Δρυ και η Κηπούλα,
η Βάθεια με τα Άλικά , ετούτα είναι ούλα.
Και Μέσα Μάνη λέγονται και είναι όλα αράδα
ορδύκια και φραγκόσυκα η πρώτη τους ιντράδα
Δέντρον ή ξύλον ή κλαδί δεν είναι μήτε ένα,
δεν βρίσκουν ίσκιον να σταθούν θεούρια τα καημένα
Νερό δεν βγαίνει πούπετα σ' όλην την Μέσα Μάνη,
καρπόν κουκκία μοναχά και ξεροκριθι κάνει.
Αυτά γυναίκες σπέρνουν τα, γυναίκες τα θερίζουν
γυναίκες τα δεμάτια σ' αλώνι συναθροίζουν,
γυναίκες με τα πόδια τους γυμνά τα αλωνίζουν,
γυναίκες με τα χέρια τους μονάχες τα λιχνίζουν,
γυναίκες με την ράχην τους γυμνές τα κουβαλούσι,
τα βγάζουν τα χρυσά σκουτιά, για να μην τα χαλούσι,
Από την κάψαν την πολλήν, την βράσιν του ηλίου
πετάγεται η γλώσσα τοσυ σαν καψαλού σκυλίου,
Τα χέρια τους, τα πόδια τους είναι ξεροσκασμένα
σαν της χελώνας όμοια και χοντροπετοισμένα.
Την νύχτα τον χερόμυλον τραβούν , γυρίζουν κλαίγουν
αλέθουν τα κουκκία των και μοιρολόγια λέγουν*
και το ταχύ μισόγυμνες με τα κοφίνια βγαίνουν
και εις τους λάκκους τρέχουσι, για τις κοπριές πηγαίνουν,
Εκεί όπου τα ζώα τους νερόν πάνε να πίνουν
και ξεμεσημεριάζουσι και τις κοπριές αφήνουν

εκεί κ' εκείνες τρέχουσι και κάβαλα γυρεύουν,
γιατί μ' εκείνα τον χυλόν που τρώγουν μαγειρεύουν.
Και με σβουνιές φουρνίζουν και ψήνουν τα ψωμιά.
Μ' αυτον τον τρόπο δέρνεται αυτή η μανιατουρία,
Τα κάβαλα μαζώνουσι και τα βαστούν στα χέρια
τα κάμνουν ως προζύμια που βάνουν στα καρβέλια,
τις βλέπεις τότε αποπρότερες και από τις κουρούνες,
ακόμη παστρικώτερες και από τις γουρούνες,
διότι με τα χέρια τους τα κάβαλα ζυμώνουν
τα πλάθουν βοϊδοκούτσουρα, στον ήλιο τα απλώνουν
Και σαν ξηραθούν ύστερα, στο σπίτι τα συνάζουν
και μερδικό των ορφανών και των χηράδων βγάζουν
ω ψυχικά που κάμνουσι , να 'χετε την ευχήν τους,
τα κάβαλα μοιράζουσι για την μαυροψυχή τους.

Οι άνδρες , άλλοι περπατούν στον κούρσον και κλεψίες
και άλλοι σ' άλλους πολεμούν να κάμουν αποτίες
Άλλος αλλούθε περπατεί να εύρη τι να κλέψη
και άλλος άλλον καρτερεί δια να τον φονέψη
Άλλος τον πύργον του κρατεί να μην τον πιάση άλλος
και άλλος άλλον κυνηγά και άλλον πάλιν άλλος.
Και γείτονας τον γείτονα, κουμπάρος τον κουμπάρον
και αδελφός τον αδελφόν τον βλέπει σαν το χάρον
Και άλλος φονικόν χρωστά και άλλου χρωστούσι,
εις άλλος φίλοι τάζονται και άλλον απιστούσι,
Άλλος γυρεύει αδελφόν και τον πατέραν άλλος
και άλλος πάλιν πάππον του και τον προπάππον άλλος

και άλλος πρώτον ξάδελφον , άλλος ανεπιόν του
και άλλος άλλον συγγενή και άλλος τον υιό του
Γιατί όσοι πηγαίνουν στον Άδη σκοτωμένοι
και δεν τους εδικιώσουσι , μινέσκουν κολασμένοι
Δεν θέλουν να αλλάξουσι, δεν θέλουν να πλυθούσι
και μήτε μπαρμπερίζονται , αν δεν δικαιωθούσι,
Τους βλέπεις με τα γένεια και καταλερωμένους
σαν βρυκολάκκους άγριους και παντ' αρματωμένους,
και γέρους ογδοήκοντα χρονών και παραπάνω
τους βλέπεις με τ' αρματα να τα βαστούν απάνω.
Το κοιτάγμα τους άγριο, άσχημη θεωρία
και μάτια έχουν κόκκινα και νύχια σαν θηρία,
Αν αποθάνη και κανείς ασκότωτος , τον κλαίσι,
ασκότωτον, αρμάτωτον , αδικιωτον τον λέσι,
τον κλαίουσι και σκούζουσι γιατί δεν ημπορούσι
μηδέ ελπίζουσι ποτέ τον χάρον να ευρούσι
δια να τον σκοτώσουσι και να δικαιωθούσι,
να πάρουσι το δίκιο τους να παρηγορηθούσι.
Για τα παιδιά τα μικρά, οόταν γεννηθούσι,
χυλόπιπτες μοιράζουσι για να τα ευχηθούσι
στην πόρταν όλοι τρέχουσι και τουφεκιές βαρούσι
και να τους βγαλουσι χυλόν να φάσι καρτερούσι
εκεί και χήρες τρέχουσι και καλομοίρες πάσι
να το καλομοιράνουσι , χυλόπιπτες να 'φασι,
Οι καλομοίρες λέγουσι "καλώς ήρθε να ζήση ,
να γένη καλό στ' άρματα και τους εχθρούς να σβήση"
οι χήρες πάλιν στέκονται σαν παραπονεμένες

καλές ευχές του δίδουσι κ' εκείνες οι καημένες:

"Εμείς άνδρα δεν έχομε να σας το τουφεκίση,
μον' ο Θεός που τό δωσε να σας το τουφεκίση"

Τους ξένους όταν τύχωσι στον τόπο τους να πάγουν,
κουμπάρους τους εκάμνουσι και τους καλούν να φάγουν
και όταν θέλη να εβγή ο ξένος, τον κρατούσι
και ωσάν φίλοι του λαλούν και τότε νουθετούσι:

"Κουμπάρε", λέγουσιν "ημείς θέλομεν το καλό σου
και τούτα, όπου σου λέγομεν , βάλε τα στο μυαλό σου
και έβγαλε την φέρμελην , γελέκι και ζωνάρι
και το βρακί μπορεί κανείς εχθρός να σου το πάρη
και να σε γδύσουσι εχθροί, να σου τα πάρουν άλλοι,
ζημίαν φέρνεις εις εμάς και εντροπή μεγάλη*

Για τούτο κουμπαρούλι μου, σωστά να σου τα ειπούμε,
και φέσι και πουκάμισο να αφήσης αγαπούμε
Και τα παπούτσια βγάλε τα , τι χρειάζονται σε σένα;
ετώρα είσαι σίγουρος μη σκιάζεσαι κανέναν."

Και έτσι τον ταλαίπωρον τον ξένον τον εγδύνουν,
κατάσαρκον οι άσπλαχνοι να τρέχη τον αφήνουν

Αν τύχη και καμμιά φορά καράβι να ξεπέση
από τις αμαρτίες του στον τόπο τους να πέση,
Φραντζέσκο, Σπανιόλικο, Εγκλέζικο ή άλλο
ή Τούρκικον, Μοσκόβικο , μικρι ή και μεγάλο,
καθένας το μερίδι τους να πάρη , γιέ , θέλει
και τάβλες το μοιράζουσι , καθόλου δεν τους μέλει

Ανθρώπους δεν εντρέπονται, Θεόν και δεν φοβούνται,

πτωχούς δεν ευσπλαχνίζονται, τους ξένους δεν λυπούνται
Πολλήν έχουν ωμότητα και θηριογνωμίαν,
δεν έχουν ομοιότητα ανθρώπινην καμμίαν,
Ετούτοι μαγαρίζουσι τον τόπο που πατούνε,
γιατί και τον διάβολον κοντά τους τον βαστούνε
Αυτοί την Μάνην την λουπήν την κακονοματίζουν
και όπου πάγουν τ' όνομα αυτής το μαγαρίζουν
Γυναίκες, άνδρες, γέροντες και τα μικρά παιδιά
δεν έχουνσι απάνω τους ανθρώπου μυρωδία,
Με τούτους όποιος γευθή βέβαια μαγαρίζει
και την ψυχή του κόλασε και δεν το εγνωρίζει
Μηδέ χαιρετισμόν κανείς δεν πρέπει να τους δίδη
αλλά να φεύγη απ' αυτούς ωσάν από το φίδι.
Οι Τζιμοβιώτες μοναχά είναι καλοί άνθρωποι,
τους μαρτυρούν τα ήθη τους και οι καλοί τους τρόποι
Στο φανερόν πραγματευταί και στον κρυφόν κουρσάροι,
μικρούς, μεγάλους άνεμος και λίχνη να τους πάρη,
Αχάριστοι απάνθρωποι , ψεύτες κατεργαράιοι,
μπαρώνηδες και κόλακες κ' οι εργαστηριαράιοι.

Πλην τούτα όλα γίνονται από την απειθίαν*
αυτή πάλιν προέρχεται από την αμαθίαν*
από αυτή πάλιν προέρχεται και η ασυμφωνία
και η επικατάρατος η δεισιδαιμονία,
πως τάχα την παππουδικήν κρατούν ελευθερία*
και τούτο δεν είν' άλλο τι, παρά πολλή μωρία
Και δι αυτό δεν θέλουσι να πείθωνται εις άλλους

μηδέ ακολουθούν ποτέ συμφώνως τους μεγάλους,
Αλλ' όταν τις αλλόφυλος, αν ήθελε θελήσει
να έλθη στην πατρίδα τους για να τους πολεμήση,
ετότες συμφωνούν ευθύς και τρέχουν σαν θηρία
να δείξουν την ανδρεία τους και την ελευθερία.

Για την Όμορφη Μάνη

Copy 2016